

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2017. gada 19. maijā
(OR. en)

9266/17

DEVGEN 98
ACP 46
RELEX 413
FIN 306
OCDE 2

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2017. gada 19. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	8969/17
Temats:	2017. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem – Padomes secinājumi (2017. gada 19. maijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par 2017. gada ziņojumu Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem; secinājumi pieņemti Padomes 3540. sanāsmē, kas notika 2017. gada 19. maijā.

Padomes secinājumi

2017. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem

1. Padome atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir publicējusi provizorisku informāciju par 2016. gada ES oficiālo attīstības palīdzību (OAP) ¹, kurā analizētas tendences attiecībā uz ES kolektīvajām un individuālajām OAP saistībām ². Padome uzsver, ka OAP ir svarīga un noteicoša sastāvdaļa kopējā finansējumā, kas pieejams jaunattīstības valstīm. Kaut arī jaunattīstības valstīm kopumā OAP ir kvantitatīvi maza, tā joprojām ir svarīgs finansējuma avots vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) un nestabilām valstīm, kurām jo īpaši pietrūkst vietējo spēju, lai piesaistītu finansējumu no citiem avotiem.
2. Eiropadome 2010. gada 17. jūnijā lūdza Padomi sniegt gada ziņojumu par ES un dalībvalstu OAP saistībām un to izpildi. Šis ir septītais šāds ziņojums, ko iesniedz Eiropadomei.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-916_lv.htm un http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-949_lv.htm

² Prezidentvalsts secinājumi, Eiropadomes 2005. gada 16. un 17. jūnija secinājumi (10255/1/05), Padomes 2008. gada 10. un 11. novembra secinājumi (15480/08) un Padomes 2015. gada 26. maija secinājumi (9241/15). Saistības skatīt pielikumā.

3. Ņemot vērā minēto, Padome vēlas Eiropadomei darīt zināmu šādu informāciju:
- a. 2016. gadā un ceturto gadu pēc kārtas ES kolektīvā OAP palielinājās, pieaugot no EUR 67,9 miljardiem 2015. gadā un sasniedzot EUR 75,5 miljardus, līdz šim augstāko palīdzības līmeni, un tādējādi nominālā izteiksmē palielinoties par 10,7 %. ES kolektīvā OAP 2016. gadā sasniedza 0,51 % no ES nacionālā kopienākuma (NKI)³, un tas ir ievērojams pieaugums salīdzinājumā ar 0,47 % 2015. gadā.
 - b. ES un tās dalībvalstis ir nostiprinājušas savu vietu kā lielākā OAP sniedzēja pasaulē (sk. 1. attēlu), nodrošinot aptuveni 60 % no kopējās OAP jaunattīstības valstīm, ko sniedz ESAO Attīstības palīdzības komitejas (*DAC*) locekles. Salīdzinot ar ievērojamo ES OAP/NKI attiecības pieaugumu, vidējais rādītājs ESAO *DAC* valstīm, kuras nav ES dalībvalstis, 2016. gadā saglabājās 0,21 % no NKI (2015. gadā tas bija 0,21 % no NKI).
 - c. Minētie dati atspoguļo pozitīvu tendenci un labākus rezultātus vairumam ES dalībvalstu. 22 dalībvalstis palielināja vai saglabāja savu kopējo OAP līmeni, kā arī OAP attiecību pret NKI. Piecas ES dalībvalstis sasniedza vai pārsniedza OAP/NKI 0,7 % sliekšni (sk. 2. attēlu un 1. tabulu). Jo īpaši Vācija pirmo reizi sasniedza 0,7 % mērķi.

³ ES kolektīvā OAP ir summa, ko veido OAP no ES dalībvalstīm un tā daļa no ES iestāžu sniegtās OAP, kuru neieskaita dalībvalstīm. Lielāko daļu no ES iestāžu OAP tēriņiem, sniedzot ziņojumus par OAP/NKI, ieskaita ES dalībvalstīm, t. i., dalībvalstu datos ir iekļauta daļa no iestāžu tēriņiem. OAP, ko sniedz no Eiropas Investīciju bankas (EIB) pašu resursiem, neieskaita dalībvalstīm, un tas ir papildinājums dalībvalstu OAP.

d. Saistībā pašreizējo bēgļu krīzi ESAO dati šogad atkal uzrāda lielu "palīdzības sniedzējvalstu" bēgļu izmaksu ⁴ apjomu, ko dažas DAC locekles uzrādījušas kā OAP. ESAO dati liecina, ka "palīdzības sniedzējvalstu" izmaksas starp ES valstīm palielinājās no EUR 8,8 miljardiem (jeb 12,9 % no ES kolektīvās OAP 2015. gadā) līdz EUR 10,7 miljardiem (jeb 14,2 % no ES kolektīvās OAP 2016. gadā), un tas ir daudz pieticīgāks pieaugums nekā pagājušajā gadā. 25 % no kopējā OAP pieauguma 2016. gadā ir attiecināmi uz "palīdzības sniedzējvalstu" bēgļu izmaksām. Kopējais ES OAP – "palīdzības sniedzējvalstu" bēgļu neto izmaksas – pieauga par 10 %. Tas nozīmē, ka 2016. gadā ES kolektīvi palielināja gan ļoti nepieciešamo atbalstu bēgļiem Eiropā, gan citas attīstības palīdzības plūsmas jaunattīstības valstīm.

4. Padome atzīmē, ka ES ir nostiprinājusi savu vietu kā pasaulē lielākā OAP sniedzēja un ir tuvinājusies vērienīgajam mērķim kopīgi nodrošināt 0,7 % no NKI kā OAP, ko tā sev bija izvirzījusi 2005. gadā.

5. Padome atgādina OAP saistības, ko tā ir uzņēmusies, kā izklāstīts Padomes 2015. gada 26. maija secinājumos ⁵. Padome atkārtoti apstiprina savu politisko vadību un apņemšanos attiecībā uz ES attīstības palīdzību, atzīmējot, ka attīstības sadarbība joprojām ir svarīga prioritāte. Šajā sakarā ES un tās dalībvalstis vēlreiz apstiprina visas savas individuālās un kolektīvās OAP saistības un veiks reāli pārbaudāmas darbības, lai izpildītu šīs saistības. Šīs saistības ir atkārtoti norādītas jaunajā Eiropas Konsensā attīstības jomā, kurā sniegtas norādes par ES iestāžu un dalībvalstu rīcību to sadarbībā ar visām jaunattīstības valstīm.

⁴ Šādas izmaksas var uzrādīt tikai kā OAP saskaņā ar ESAO DAC noteikumiem, un ziņošana par tām attiecas tikai uz izmaksām, kas radušās bēgļu uzturēšanās pirmajos 12 mēnešos.

⁵ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=LV&f=ST%209989%202014%20INIT>

6. Padome ar bažām atzīmē, ka, neskatoties uz neto OAP pieaugumu, ES joprojām nesasniedz kolektīvo mērķi īstermiņā nodrošināt 0,15 %–0,20 % no NKI vismazāk attīstītajām valstīm, 2015. gadā sasniedzot tikai 0,11 % no NKI (pēdējais gads, par kuru ir pieejami pilnīgi dati, sk. 2. tabulu).
7. Padome uzsver uz pārmaiņām vērsto būtību, kas raksturīga Adisabebas rīcības programmai, kura ir programmas 2030. gadam neatņemama sastāvdaļa un ar kuru tiek noteikta pāreja uz jaunu ilgtspējīgu finansēšanas modeli, kura pamatā ir laba pārvaldība, visu pienākumi, iekšzemes pasākumu prioritāte, tostarp attiecībā uz nodokļiem un pārredzamību, stabilas un veicinošas politikas nozīmīgums, visu apņēmība veicināt politikas saskaņotību, "nevienu neatstāt novārtā" un dzimumu līdztiesība kā transversāla prioritāte. Tādēļ Padome atkārtoti uzsver arī to, cik svarīga ir vispusīga un integrēta pieeja finansējuma un citu īstenošanas līdzekļu mobilizēšanai no visiem pieejamajiem avotiem (publiskiem/privātiem, vietējiem/starptautiskiem) un visiem dalībniekiem, jo īpaši ar daudzpusēju ieinteresēto personu partnerību starpniecību, lai atbalstītu jaunattīstības valstu ilgtspējīgu attīstību, tostarp izmantojot inovatīvus finansējuma avotus un instrumentus, zināšanas, ekspertīzi, spēju veidošanu, tehnoloģiju un nefinanšu līdzekļus. Šajā sakarībā Padome atzinīgi vērtē Komisijas dienestu un EĀDD darbu tajās jomās, kas uzsvērtas dokumentā *"Ilgspējīgas attīstības mērķu 2030. gadam sasniegšana: īstenošanas līdzekļu izveidošana; uzsvars uz ES agrāriem sasniegumiem trīs svarīgās jomās"*⁶: vietējo resursu mobilizācija, privātā sektora resursu izmantošana un kopīga plānošana Adisabebas rīcības programmas atbalstam.

⁶ Sk. pielikumu paziņojumam presei IP-17-916: *"Ilgspējīgas attīstības mērķu 2030. gadam sasniegšana: īstenošanas līdzekļu izveidošana; uzsvars uz ES agrāriem sasniegumiem trīs svarīgās jomās"*.

8. Padome cer turpināt darbu Apvienoto Nāciju Organizācijā un Eiropas Savienībā, lai īstenotu Adisabebas rīcības programmu, un izstrādāt mehānismus tās ietekmes uzraudzībai un rezultātu izvērtēšanai. Šajā sakarā Padome ņem vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (*ECOSOC*) forumu par attīstības finansēšanu, kas notiks 22.–25. maijā Ņujorkā, un cer balstīties uz šīm diskusijām un padziļināt tās turpmākajos forumos.
9. Turklāt Padome cer turpināt diskusijas ESAO *DAC* par jauna statistikas rādītāja izstrādi attiecībā uz kopējo oficiālo atbalstu ilgtspējīgai attīstībai (*TOSSD*), kas palīdzēs labāk novērtēt un popularizēt plašāku attīstības pasākumu klāstu, neietekmējot OAP. Padome mudina rīkot atklātas, iekļaujošas un pārredzamas diskusijas par jaunā rādītāja izstrādi.

ES iepriekšējās saistības un mērķi attiecībā uz OAP

(Padomes secinājumi, 2005. gada 24. maijs (dok. 9266/05, 4. punkts))

"Lai sasniegtu TAM (Tūkstošgades attīstības mērķus), ir steidzami jāpalielina OAP. (...) ES ir ar mieru pieņemt jaunu kopējo ES mērķi, proti, panākt 0,56 % OAP/NKI līdz 2010. gadam, kas līdz tam laikam dotu OAP papildu EUR 20 miljardus gadā.

i) Tās dalībvalstis, kas vēl nav sasniegušas 0,51 % OAP/NKI līmeni, apņemas šo līmeni līdz 2010. gadam sasniegt, izmantojot to attiecīgos budžeta līdzekļu piešķiruma procesus, bet tās dalībvalstis, kuras šo līmeni jau ir pārsniegušas, apņemas turpināt savus centienus šai virzienā;

ii) tās dalībvalstis, kas pievienojušās ES pēc 2002. gada un kuras vēl nav sasniegušas 0,17 % OAP/NKI līmeni, centīsies palielināt savu OAP un sasniegt šo līmeni līdz 2010. gadam, izmantojot to attiecīgos budžeta līdzekļu piešķiruma procesus, bet tās dalībvalstis, kuras šo līmeni jau ir pārsniegušas, apņemas turpināt savus centienus šai virzienā;

iii) dalībvalstis apņemas sasniegt 0,7 % OAP/NKP mērķi līdz 2015. gadam, bet tās dalībvalstis, kuras šo mērķi jau sasniegušas, veic visu nepieciešamo, lai noturētos virs šī rādītāja; dalībvalstis, kas pievienojās ES pēc 2002. gada, centīsies palielināt savu OAP/NKP attiecību līdz 2015. gadam līdz 0,33%."

ES pašreizējās saistības un mērķi attiecībā uz OAP

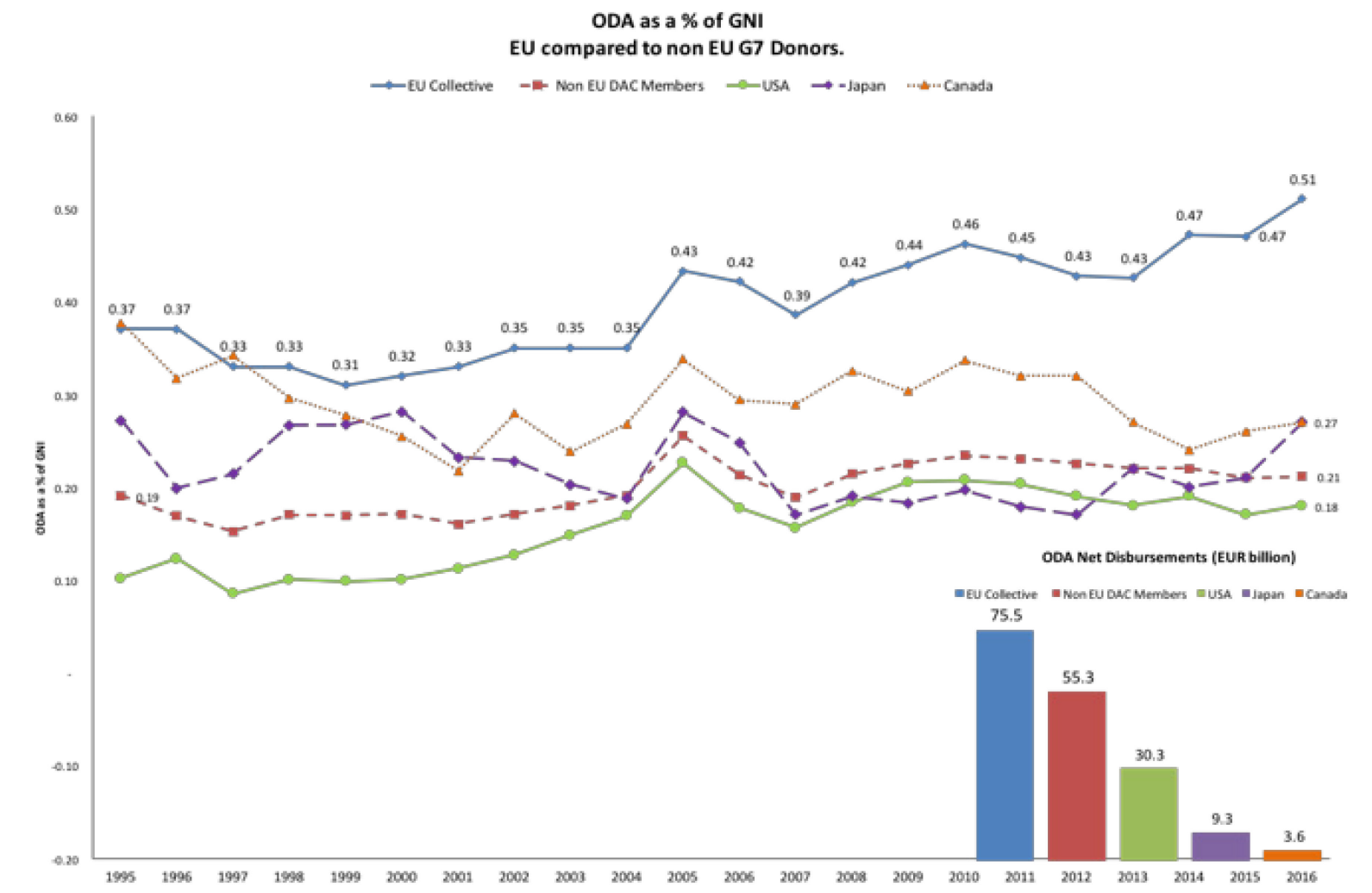
(Padomes secinājumi, 2015. gada 26. maijs (dok. 9241/15, 31.–33. punkts))

"ES un tās dalībvalstis ir dāsnas OAP sniedzējas – pēdējos gados tās ik gadu nodrošina vairāk nekā pusi no OAP apjoma. Kaut arī jaunattīstības valstīm kopumā OAP daļa ir kvantitatīvi maza, OAP ir galvenais finansējuma avots vismazāk attīstītajām valstīm un nestabilām valstīm, kurām īpaši pietrūkst vietējo spēju finansējumu gūt no citiem avotiem. OAP var arī palīdzēt piesaistīt citus īstenošanas līdzekļus, jo īpaši vietējo publisko finansējumu un privātā sektora investīcijas, bet arī zinātni, tehnoloģiju un inovāciju.

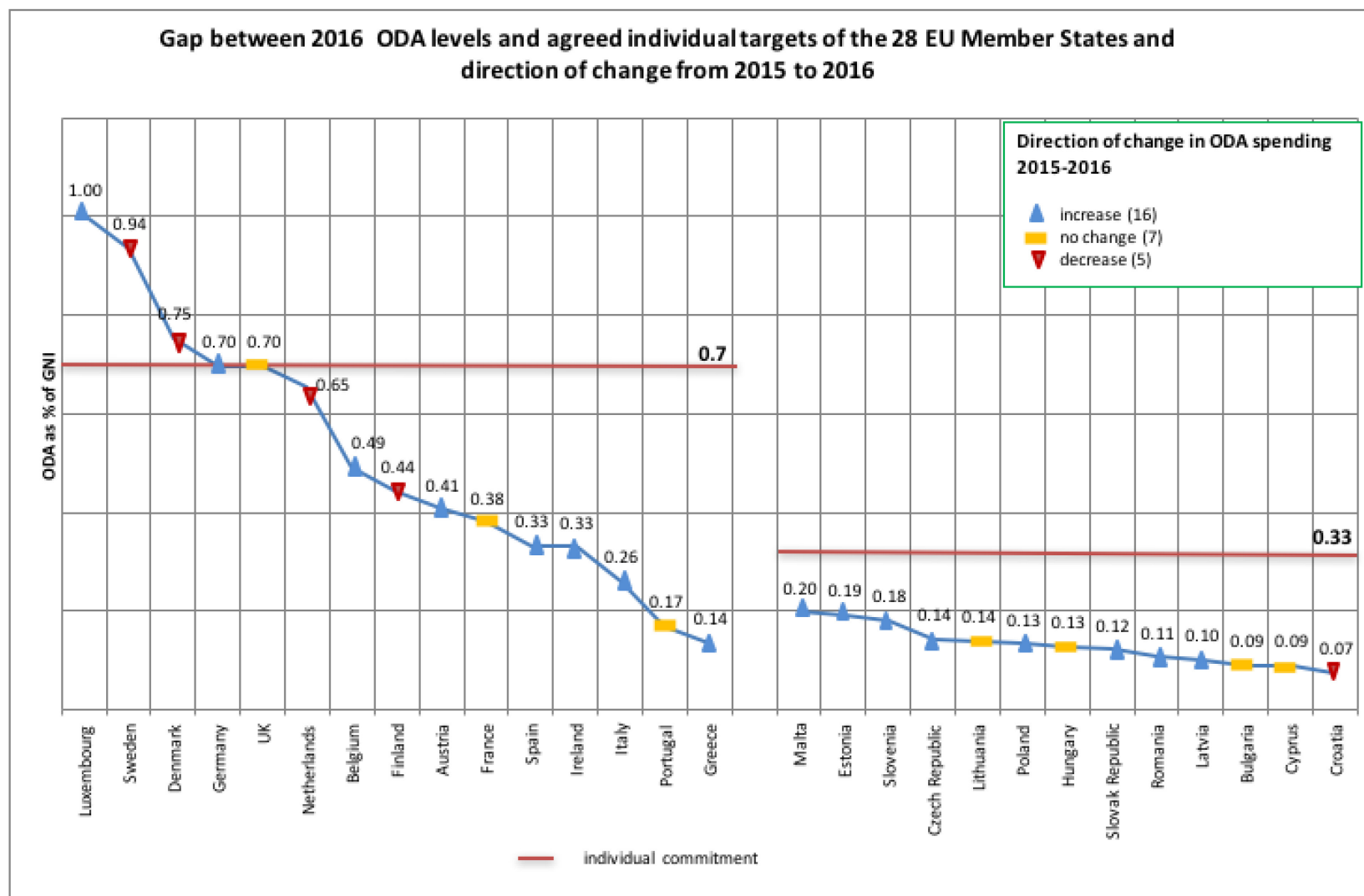
Tādēļ ES atkārtoti apstiprina savu kolektīvo apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi laikā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada. Dalībvalstis, kas ES pievienojās pirms 2002. gada, vēlreiz apstiprina savu apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi, ņemot vērā budžeta situāciju, bet tās, kas minēto mērķi jau ir sasniegušas, apņemas saglabāt vai palielināt šo līmeni; dalībvalstis, kas ES pievienojās pēc 2002. gada, tiecas palielināt savu OAP/NKI līmeni līdz 0,33 %.

Starptautiskajai sabiedrībai arī būtu jāpalīdz virzīt līdzekļus tur, kur vajadzība ir vislielākā, īpaši uz VAV un valstīm, kurās valda nestabilitāte un konflikti. Saistībā ar vispārējo apņemšanos OAP jomā un pilnībā respektējot atsevišķu dalībvalstu prioritātes attiecībā uz attīstības palīdzību ES vēlreiz apstiprina savu apņemšanos atbalstīt VAV. ES apņemas īstermiņā kopīgi panākt 0,15 % – 0,20 % OAP/NKI mērķi vismazāk attīstītajām valstīm un laikā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada, sasniegt 0,20 % OAP/NKI mērķi vismazāk attīstītajām valstīm."

1. attēls

2. attēls

1. tabula: ES OAP (neto) 2013–2016

Dalībvalsts	2013		2014		2015		2016	
	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI
Austrija	882	0,27	930	0,28	1 193	0,35	1 432	0,41
Beļģija	1 732	0,45	1 845	0,46	1 717	0,42	2 085	0,49
Bulgārija	37	0,10	37	0,09	37	0,09	37	0,09
Horvātija	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07
Kipra	15	0,10	15	0,10	16	0,09	16	0,09
Čehijas Republika	159	0,11	160	0,11	179	0,12	236	0,14
Dānija	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	2 145	0,75
Igaunija	23	0,13	28	0,14	31	0,15	40	0,19
Somija	1 081	0,54	1 232	0,59	1 161	0,55	956	0,44
Francija	8 543	0,41	8 005	0,37	8 149	0,37	8 592	0,38
Vācija	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 309	0,70
Grieķija	180	0,10	186	0,11	215	0,12	239	0,14
Ungārija	97	0,10	109	0,11	140	0,13	141	0,13
Īrija	637	0,46	615	0,38	648	0,32	725	0,33
Itālija	2 566	0,17	3 022	0,19	3 609	0,22	4 391	0,26
Latvija	18	0,08	19	0,08	21	0,09	25	0,10
Lietuva	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14
Luksemburga	323	1,00	319	1,06	327	0,95	347	1,00

Malta	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20
Nīderlande	4 094	0,67	4 200	0,64	5 162	0,75	4 511	0,65
Polija	355	0,10	341	0,09	397	0,10	546	0,13
Portugāle	368	0,23	324	0,19	278	0,16	307	0,17
Rumānija	101	0,07	162	0,11	143	0,09	179	0,11
Slovākijas Republika	65	0,09	63	0,09	77	0,10	97	0,12
Slovēnija	46	0,13	46	0,12	57	0,15	72	0,18
Spānija	1 789	0,17	1 415	0,13	1 259	0,12	3 704	0,33
Zviedrija	4 389	1,01	4 698	1,09	6 391	1,41	4 404	0,94
Apvienotā Karaliste	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 289	0,70
ES15 kopējais apjoms	53 003	0,44	56 091	0,44	65 313	0,49	72 436	0,53
ES13 kopējais apjoms	1 000	0,10	1 083	0,10	1 203	0,11	1 496	0,13
ES28 kopējais apjoms	54 004	0,41	57 174	0,41	66 515	0,46	73 932	0,50
ES iestāžu OAP, ko neieskaita ES dalībvalstīm	2 873	0,02	2 139	0,02	1 372	0,01	1 603	0,01
ES kolektīvā OAP	56 877	0,43	59 313	0,43	67 887	0,47	75 535	0,51

Piezīme. (1) Deficīts, kas izteikts % no nacionālā kopienākuma (NKI), dalībvalstu individuālajiem ES OAP mērķiem un ES kolektīvās OAP 0,7 % no NKI. Skaitļi iekavās rāda apmēru, kas izteikts % no NKI, par kādu dalībvalsts ir pārsniegusi savu ES mērķi. Neieskaitīto ES iestāžu OAP aprēķina, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis sniedz ESAO DAC. Acīmredzamās neatbilstmes tabulā ir radušās, summas noapaļojot līdz diviem decimāldaļskaitļiem.

2. tabula: ES dalībvalstu OAP vismazāk attīstītajām valstīm (neto) 2014–2015

Dalībvalsts	2014		2015	
	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)
Austrija	272,7	0,08	200,4	0,06
Beļģija	625,0	0,16	549,5	0,13
Bulgārija	8,3	0,02	7,6	0,02
Horvātija	1,9	0,00	6,4	0,01
Kipra	2,9	0,02	3,6	0,02
Čehijas Republika	39,0	0,03	37,1	0,02
Dānija	678,0	0,26	549,5	0,20
Igaunija	6,4	0,03	5,3	0,03
Somija	427,7	0,21	386,9	0,18
Francija	1 924,4	0,09	2 143,6	0,10
Vācija	2 889,1	0,10	2 340,0	0,08
Grieķija	37,4	0,02	34,3	0,02
Ungārija	21,6	0,02	23,4	0,02
Īrija	299,5	0,18	310,7	0,15

Itālija	724,4	0,04	784,6	0,05
Latvija	4,2	0,02	4,2	0,02
Lietuva	7,0	0,02	8,2	0,03
Luksemburga	129,8	0,43	138,8	0,40
Malta	1,5	0,02	1,9	0,02
Nīderlande	844,4	0,13	934,4	0,14
Polija	98,0	0,02	112,8	0,03
Portugāle	89,8	0,05	81,4	0,05
Rumānija	25,4	0,02	27,8	0,02
Slovākijas Republika	13,2	0,02	16,7	0,02
Slovēnija	8,1	0,02	8,6	0,02
Spānija	367,0	0,03	283,4	0,03
Zviedrija	1 226,8	0,29	1 328,1	0,29
Apvienotā Karaliste	4 985,5	0,24	5 514,7	0,23
ES28 KOPĒJAIS OAP VAV	15 759,2	0,11	15 843,5	0,11

ES kolektīvā OAP ir neto OAP summa, ko paziņojušas ES iestādes un dalībvalstis. Dati līdz 2014. gadam ietver Eiropas Investīciju bankas pašu resursu aizdevumus, kas nav ieskaitīti ES dalībvalstīm un ir papildus ES28 kopējam apjomam, pamatojoties uz ES Komisijas aprēķiniem (sk. 3. zemspītras piezīmi). 2016. gada neieskaitītās ES iestāžu OAP vērtību nosaka, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis sniedz ESAO *DAC*, lai nodrošinātu atbilstību dalībvalstu paziņotajiem datiem un izvairītos no dubultas uzskaites.

Avoti:

- Datiem par 1995.–2016. gadu
 - o ESAO dalībvalstīm: OECD/*DAC*.
 - o ES dalībvalstīm, kas nav ESAO dalībvalstis: ja pieejams – ESAO/*DAC*, ja nav pieejams – dalībvalstu dati. Kipras un Bulgārijas OAP apjoms un NKI attiecība 2016. gadā ir aplēsta tādā pašā apmērā kā 2015. gadā, jo atjaunināti dati no ESAO vēl nav pieejami.
-